

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio Decalogi Duabus distincta partibus

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitate, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

De pollutione vigilantis voluntaria, numer. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

Vigilia, sine consensu polluti. De singulis aliqua separatim.

Pollutio vigilantis voluntaria.

2. De pollutione vigilantis voluntaria in se (nam in causa, diximus superius, h & aliquid mox à num. 12. tangemus.) Nota primò, contactum, motumque impudicum virilium in pueris (idem in puellis) qui non possunt per. atatem seminare, esse peccatum mortale; est enim ex se pravus affectus ad pollutionem: non dubito autem, hanc i differre specie à vera pollutione, per quam seminatur; hæc enim tandem reducitur ad tactum impudicum, illa est dispersio seminis contra generationem. Hinc ergo fit, ut in confessione debeat speciatim explicari, nisi obstat regula universalis, mox afferenda §. 4. n. 4.

h sup. c. 3. §. 5. à nu. 48. i Graff. li. 2. a. 88. nu. 3. & seqq.

3. Nota secundo, an Confessarius debeat negare absolutionem juveni sæpius se polluenti? Respondeo, esse distinguendum; si enim ex occasione, v. g. aspectus, vel colloctionis scemina, ejusmodi frequentia accidat, debet prius Confessarius præcipere, ut adolescentens tollat occasionem, modo alibi satis l à nobis dicto; at si frequentia accidat ex nulla extrinseca ejusmodi occasione, tunc poterit majori facilitate absolvere, vel differre absolutionem, juxta consueta remedia contra recidivos, ut ibidem m à nobis dictum est.

l in Meth. Conf. lib. 3. c. 3. l. item Sen. de marr. q. 2. p. 14. n. 14. in ibid.

4. Nota tertio, quid dicendum, quando semen est corruptum, ita ut venenosas affectiones pariat in patiente, licebitne pollutio? hoc est, licebitne illud semen expellere per medicamenta directè tendentia ad illud expellendum, vel etiam in mulieribus per confricationes partium verendarum, & per intromissionem digitorum usque ad os uteri, illud provocare?

Respondeo, si semen peccet in quantitate, non licere, certum est: quia tunc est verum semen, quod nullo modo potest consulto effundi, nec potest n medicamentis, quæ nullum alium effectum habeant, nisi semen expellere, ejus effusio procurari. At si peccet in qualitate, certo, ex Medicorum relatione, vel saltem probabiliter (nam sequi quisque potest id, quod probabile est) licere, docet Sanchez. *nn* Quæ doctrina adeo visa est aliquibus improbabilis, ut fuerit deleta in editione Lugdunensi anni 1621. Illam tamen exscribit, & expendit novissimè Tancredi o contra Texedam.

n Tur. apud Dian. p. 4. t. 4. ref. 159. nn Sanc. li. 6. de matr. d. 17. nu. 19 in Editione Veneta. o Tancred. lib. 9. de matr. d. 17. quæres 3.

5. Et quidem multi multa congerunt; verum si Sanchez doctrina fuisset ad ejus sensum intellecta, tot rixæ, & quæstiones de ejus veritate non fuissent subortæ. Si enim eum intelligas, quasi dicat, licitè mulierem vel virum semè provocare posse, ne hodie, cras, perendie passura sit illas venenosas affectiones ex semine retento provenièdas, male illū intelligis, quia id nunquam

nunquam, sed semper ejus oppositum docuit; cum enim nunc illud semen corruptum non supponatur, non est, unde possit expelli, vel unde possit dici de eo statuere Sanchez, qui solum statuit de corrupto. Si vero eum intelligas, quasi dicat, dum actu semen illud est corruptum, & dum actu generat symptomata furiosa, ita ut actu patiens sit veluti extra sensum, tunc licet posse provocari medicamentis & confricationibus ab experto Medico exhibitis, ut venenosum illud corruptum semen expellatur, recte eum intelligis; nam hunc solum casum concedit Sanchez, non alium. Audi ejus verba; cur ergo non licebit, illam pravam qualitatem, in quam semen transit, expellere, licet per accidens sequatur pollutio, eo vel maxime, quod in hoc casu procul abest quod vis consensus periculum, ac delectationis, quoniam femina symptoma illud patiens est tunc temporis sensus ac mentis impositus: hæc disertè Sanchez.

p. Sanc. l. c.

6. Notas, semper supponi debere, ut concessio sit licita, patientem sensibus carere? notas illud? (pravam qualitatem, in quam semen transit) Notas illud? (tunc temporis,) assero igitur, distinctione omnino opus esse. Nam aliud est, si loquamur de medicamentis, aliud, si de tactibus & confricationibus. Quam vis enim in patiente habitualiter ejusmodi morbum licetè possint (ut concedit ibidem Tancredi) adhiberi medicamenta directe provocantia prædictum semen, etiam ante illa actualia symptomata, quia

medicamenta remotè semen provocant, & sine tanto periculo eligendi ejusmodi delectationes; tamen confricationibus & tactibus partium verendarum nunquam potest. Ratio discriminis mox n. 8. afferetur; posse autem confricationibus, in uno tantum casu, docet Sanchez, quando nimirum ita actu symptomata insurgunt, ut ea patiens sine sensu sit, quod certè rarissimum erit, & cujus ratio eodem n. 8. clarior apparebit.

7. Urges. Fac, illud semen corruptum non fuisse expulsum, & symptomata illa per aliquod tempus (ut accidere solet) cessare, vel illud semen non efficere tantam turbationem in patiente, ut sensus & mens abripiatur, id quod etiam sæpe usu venire solet, jam remanebit illud semen corruptum, atque adeo illa lues in corpore; ergo poterit provocari, etiam non posita alienatione mentis.

8. Respondeo; id quod ego hæcenus dixi, est, Sanchez de solo illo casu, præsentè alienatione sensuum, loquutum esse, caterum in hoc casu, quem nunc urges, sic distinctè responderi, puto, posset; licet expellere medicamentis, non verò confricationibus & tactibus verendorum. Ratio est, quia medicamenta, quæ per totum corpus permeant, per se expellere intendunt semen corruptum, (si tamen semen sit appellandum, & non potius lues, & venenum) esto, per accidens provocet verum semen: at tactus verendorum, nempe instrumentorum, quæ ad semen provocandum à natura sunt instituta, per se tendunt ad verum semen

men expellendum, (quod expellere extra matrimonium nunquam licet) per accidens ad corruptum.

Solum autem, quando actu sunt illa symptomata, potest per confricationes expelli, si tamen certo supponatur, semen illud non esse verum semen, sed tamen corruptum, & propterea actu causer illa symptomata, & supponatur esse in motu, atque adeo descendisse in partes verendas, & sic non provocari à tactibus verum semen, sed expelli pravum humorem. (Notas, quot condiciones requiruntur?) Ratio est, quia tunc eo modo, quo expelli potest qualitas gignens prurimum, in sententia ejusdem Sanchez, & ea ratione, qua emundari possent sordes, quæ fortè sint lavandæ in iisdem partibus, esto, per accidens occurrat effusio veri seminis, sed sine consensus periculo, ut semper supponimus: sic posset in casu, de quo loquimur, quia semen corruptum, ut sæpe diximus, non est amplius semen, sed humor pejor pruriginis, & pejor fordibus verenda insipientibus.

9. Sed hæc satis; nam ultimam sententiam Lector sapientior proferat. nos occasione seminis corrupti quemdam casum de semine infecto proponamus.

Mulier copulam habens cum marito, morbo gallico laboranti, prætextu seminis eadem morbida qualitate affecti, eiciebat illud immediatè post copulam, quæsiuitque deinde, an sine ipsa id efficere potuerit?

Respondi, non potuisse. q. Licet enim matrix ex naturali sympathia se-

men ad se attrahat, retineatque non parum; generationi tamen nocet, (ut experientia testatur) directa illa seminis intromissi, quamvis partialis effusio: adde, sic procurari positivè impedimentum conceptionis incæptæ, quod nunquam licet. Hæc ergo mulier denegat debitum marito; si denegare velit, quod in eo casu posse, quamvis non obligari, diximus in superioribus. r. Verum posito, quod reddat, quo jure illud, quod verum est semen & prolificum, prodigere potest?

q. Sanchez, li. 9. matr. c. 20. num. 3. quidquid dicat Angel. verbo. Debitum. r. sup. c. 3. §. 5. n. 24.

10. Denique ad pollutionem voluntariam, de qua agimus, pertinet novus casus, qui nudius tertius mihi propositus fuit. Se quidam polluebat, cogitatione fixa in pulchram statuam marmoream affabrè sculptam in communi platea existentem, ac nescio quam Nympham representantem: an satis sit huic, in confessione dicere, me toties pollui, cogitando de femina? sufficere, aliquot ex nostris Theologis putarunt, quia, si aliud non addatur, totus denique affectus est ad personam mulieris representatæ.

Quid? quod eam de nocte amplectendo (proh hominum infelicem conditionem!) atque illicitam cum illa statua copulam tentando, se polluebat? quæsitum ergo iterum fuit, an satis sit huic, in confessione dicere, me pollui, amplexando mulierem, extra vas naturale, & cum affectu ad illam?

Respondi, non fuisse satis, quia sic

E.e

pana-

pœnitens mendacium protulisset, & quidem, ut patet, in re graviter pertinente ad confessionem. Si enim illud de statua tacuisset, non explicasset peccatum quod commisit: dicendo enim, se polluisse cum muliere, ex affectu ad illam, significasset, se polluisse cum vera femina, quod certè non fuit. Dicat igitur, se id fecisse cum statua, vel tu Lector cogita, an sufficiat, magis in communi, sic, cum instrumento inanimato me pollui; addendo semper, se cogitasse, seu intendisse in feminam.

Instas: copula cum femina mortua, vel cum statua, est mera mollities, ergo non est, cur debeat addi cogitatio de femina. Respondeo, antecedens esse verum: non enim ea copula est fornicatio, ut putare aliquis posset, quia fornicatio est cum femina; at quæ mortua est, femina non est. Nec est bestialitas, ut dixit Pellizarius, quia hæc pari modo est cum bruto, quod si mortuum est, non est brutum, est ergo pollutio malitiam molitiei continens, exhibita cum inanimato instrumento, ut fusè probat, me citato, solertissimus Diana. Concedo igitur antecedens; sed neganda prorsus est consequentia: siquidem nuper §. 1. n. 1. dictum est, eum, qui se polluit cum affectu, seu cogitatione ad objectum aliquod, illud explicare debere.

¶ Pell. apud Dian. mox cit. t. Dian. p. 9. tr. 9. ref.

Pollutio nocturna.

11. Duo hæc vel nota, vel alibi in sinuata recole.

Primò: dupliciter hæc nocturna pollutio esse potest voluntaria in vigilia, atque adeo peccatum, antecedenter & consequenter. Nam cæterum, ut est in somno, peccaminosa non est, sed actio seu passio naturalis. Antecedenter erit peccaminosa in tribus casibus, primò, quando quis eam deliberatè desiderat, ob delectationem carnalem. Si enim desideretur ob bonum aliquem finem, ut ad sedandas tentationes carnis, vel ad levandam naturam, non esset peccatum; nisi quando tale desiderium esset tantum, ut notabiliter influeret in pollutionem, quod certè, ut plurimum, non solet contingere.

¶ Nav. c. 16. n. 7. aliq. apud Vasquez, quos ipse sequitur p. 2. d. 113. c. 3. Tol. lib. 5. c. 13.

12. Secundò: quando quis illam procurat, aut comedendo res calidas in eum finem, aut tali modo cubando in lecto, ut inde sequatur pollutio. Nam licet possit pollutio desiderari ob bonum finem, non tamen potest procurari: sicuti etiam potest desiderari hominis improbi mors, ob bonum finem, non tamen procurari. Unde etiam colligitur, cur non liceat desiderare, etiam ob bonum finem, pollutionem, quando tale desiderium esset causa influens notabiliter in illam, ut modo dictum est, quia tunc non simpliciter desideraretur, sed etiam procuraretur. Dixi (in eum finem &c.) nam si comedat quis res calidas, vel recubet tali modo, ob aliquam aliam commoditatem, quam vis advertat, consequenturam inde pollutionem, dummodo eam directè non intendat, nec fit